

NÉPSZABADSÁG

1959. augusztus 8, szombat A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT KÖZPONTILAPJA XVII. évfolyam, 185. szám

Közlemény a Magyar Népköztársaság és a Szovjetunió kormányküldöttségeinek tárgyalásairól

1959. július 27-től augusztus 7-ig Moszkvában a Magyar Népköztársaság és a Szovjetunió kormányküldöttségei tárgyalásokat folytattak. A testvéri barátság és a teljes egyetértés légkörében lezajlott tárgyalásokon a küldöttségek kicserélték véleményüket a gazdasági együttműködés fejlesztéséről és a két ország 1961—1965. évi árucseréjének kiszélesítéséről.

A tárgyalások eredményeként augusztus 7-én megállapodást írtak alá a kölcsönös áruszállítás növeléséről, valamint arról, hogy a Szovjetunió technikai segítséget nyújt a Magyar Népköztársaság-nak több magyar iparvállalat építéséhez és kibővítéséhez.

A megállapodást szovjet részről Sz. Boriszov, a külkereskedelmi miniszter első helyettese és Sz. Szakcskov, a Szovjetunió Minisztertanácsa mellett működő kül-

földi gazdasági kapcsolatok bizottságának elnöke, magyar részről Incze Jenő külkereskedelmi miniszter és Czottner Sándor nehézipari miniszter írta alá.

Az aláírásnál megjelentek a tárgyalásokon részt vett küldöttségek tagjai. A magyar küldöttséget Apró Antal, a Minisztertanács első elnökhelyettese, a Magyar Szocialista Munkáspárt Politikai Bizottsága tagja, a szovjet küldöttséget pedig M. V. Hrunyicsev, az állami tervbizottság első elnökhelyettese vezette. Az aláírásnál jelen volt Kós Péter rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter, a Magyar Népköztársaság moszkvai nagykövetségének ideiglenes ügyvivője, Greiner Sándor kereskedelmi főtanácsos, továbbá a magyar nagykövetség és a külkereskedelmi kirendeltség több felelős munkatársa, (MTI)

Tíz nemzetközi vásáron vesz részt ősszel a magyar külkereskedelem

Az ősszel tíz helyen, az augusztus végén nyíló lipcsei, frankfurti, damaszkuszi, izmíri, a szeptemberben kezdődő brünni, zágrábi, bécsi, szaloniki nemzetközi vásárokon, továbbá a kölni és brüsszeli élelmiszerkiállításokon vesz részt külkereskedelmünk.

A magyar kiállítások előkészületei már nemcsak itthon, hanem a helyszínen is megkezdődtek. Damaszkuszban az idén új, 1000 négyzetméteres pavilont építettek. A bécsi vásár területe a VIT színhelye volt. Az idén különösen érdekesnek ígérkezik kiállításunk elrendezése. Az egyik oldalon az első emeletig, eredeti nagyságban, mai árkádsoros pesti utcacsatlást

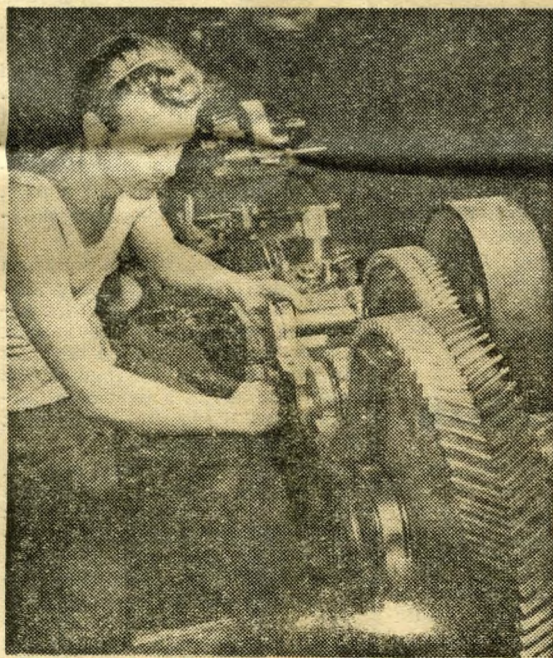
látható majd. Az árkádsorok mögött üzleteket helyeznek el, ahol különböző exportcikkeit, köztük élelmiszereket, konzerveket, divatcikkeket, cipőket mutatnak be. A másik oldalon a XVI. századbeli Buda egy kis utcáját elevenítik meg. Itt az akkori magyar mesterek műhelyeivel ismerkedhetnek meg a látogatók és találkozhatnak a régi, hagyományos mesterségek mai folytatóival, ötvösművésszel és fazekassal, akik bemutatják munkájukat. Az egyik ház előtt megismerhetjük majd, hogyan árusították annak idején a mézeskalácsot.

A szovjet nagykövet bemutatkozó látogatása a kormány elnökénél

Dr. Münnich Ferenc, a kormány elnöke, pénteken bemutatkozó látogatáson fogadta Tyerentyij Fomic

Stikovot, a Szovjetunió magyarországi rendkívüli és meghatalmazott nagykövetét. (MTI)

Ifjúmesterek a csepeli Szerszámgyárban

1958-ban a csepeli fiatalok indították el a szakma ifjú mestere mozgalmát. A csepeli Szerszámgyárban nemrég 70 fiatal vizsgázott le jó eredménnyel az elméleti és gyakorlati feladatokból. A sikeres vizsgák után a helyezettek és a patronáló szakemberek között 6000 forint szét a gyár vezetősége. Képünkön: Kármán Sándor, a géplakatos szakma harmadik helyezettje.

Tízezrek búcsúztak Révai József elvtársról

Gyászünnepe a Kerepesi temetőben

Pénteken délután a Kerepesi temetőben, a munkásmozgalom nagy halottainak emlékműve előtt ravatalozták fel Révai József elvtársat, a magyar kommunista párt alapító tagját, az MSZMP Központi Bizottságának tagját, országgyűlési képviselőt, a Népköztársaság Elnöki Tanácsának tagját. Koporsója körül a kandeláberek lángjai világítanak, mellettük az elvtársak, a harcostársak, a barátok, a tisztelők, a tanítványok koszorúinak erdeje. Elküldte koszorúját a párt Központi Bizottsága, az Elnöki Tanács, a Minisztertanács, szinte valamennyi társadalmi szervezet, minden népi demokratikus ország budapesti követsége és sok-sok egyszerű ember, aki szerette, tisztelte Révai Józsefet.

Halkan szól a munkásgyászinduló. A magyar munkásmozgalom nagy halottainak emlékműve előtt felállított ravatalhoz ezrek és ezrek jönnek, hogy leróják végső kegyeletüket, búcsút vegyenek pártunk egyik alapító tagjától, a jellemes, bátor, tiszta szívű és hűséges kommunisztól, Révai József elvtársról. Délután két óra óta özönlenek szakadatlanul az emberek. Kis csokrokat, egy-egy virágszálat helyeznek el a talapzatra, megállnak egy pillanatra a koporsó előtt.

Díszőrség tiszteleg már kora délután óta a nagy halott előtt. Munkásörök, akiknek vörös karszalagjára most fekete gyászszal került. A párt és a kormány vezetői, funkcionáriusok, akadémiai tagok,

munkások, a kulturális élet képviselői, fiatalok és tizenkilences veteránok váltják egymást a ravatalnál, egész társadalmi életünk részt vesz a végső tiszteletadásban.

Négy óra után díszőrséget állt az MSZMP Központi Bizottságának, a Minisztertanácsnak és az Elnöki Tanácsnak számos tagja. Felsorakoztak a ravatal mellett az MSZMP Központi Bizottsága és az Elnöki Tanács által a temetés megrendezésére kiküldött bizottság tagjai: Marosán György, Rónai Sándor, Benke Valéria, Kelen Béla, Molnár Erik, Kristóf István, Sándor József, s díszőrséget állt Dobi István, az Elnöki Tanács elnöke, Kádár János, az MSZMP Központi Bizottságának első titkára, dr. Münnich Ferenc, a Minisztertanács elnöke, Biszku Béla, Fock Jenő, Somogyi Miklós, az MSZMP Politikai Bizottságának tagjai.

A gyászünnepeken részt vett a politikai, gazdasági és a kulturális élet sok vezető személyisége, jelen volt a budapesti diplomáciai képviseletnek több vezetője és tagja. Mély részvétet vette körül Révai József özvegyét, gyermekeit, a gyászoló családot.

Pontosan fél 5 órakor elhallgaltak a munkásgyászinduló hangjai és az MSZMP Központi Bizottsága nevében Marosán György elvtárs, a Központi Bizottság titkára, a Budapesti Pártbizottság első titkára mondott búcsúbeszédet.

Marosán György elvtárs gyászbeszéde

Kádár János, Münnich Ferenc, Fock Jenő, Biszku Béla elvtársak a ravatalnál.

Fájdalmas veszteség érte pártunkat, a magyar munkásmozgalom, a magyar nép pártját. Attól az elvtársunktól kell megválnunk, akit kimagasló tudása, tehetsége, rendkívüli aktivitása és szenvedélyes hite 40 esztendőn át a párt és a forradalmi küzdelem vezető helyére állított. Élete annyira összenőtt a párt egész életével és dicső történetével, munkájával, harcával és személye oly közel állt valamennyiünkhöz, hogy eltávozását fájdalmas sebet okoz minden magyar kommunistának, a párt minden hű tagjának.

Révai elvtárs olyan harcosa volt a munkásmozgalomnak, akinek nagysága — emberi és politikai nagysága — most, a búcsú órájában is büszkeséggel tölt el bennünket. Most, a megválás perceiben sem tudunk csupán a fájdalmas veszteségre gondolni. Most is

elsősorban arra a hallatlanul nagy nyereségre gondolunk, amit Révai elvtárs egész élete, munkássága, a párt és a magyar nép számára jelentett.

Kommunistát, igaz kommunistát nem lehet úgy temetni, hogy ne arra gondoljunk: élete nem volt hiábavaló, halála után is tovább él a munkásmozgalom a szocialista élet eredményeiben.

Révai elvtársnál százaszoros, ezerszeres okunk van erre a büszke gondolatra. Ha Révai elvtárs hagyatékáról beszélünk, elsősorban életének példájáról kell szólni. Mi volt a foglalkozása? Ujságíró volt? Igen, mégpedig a legkiválóbb. A társadalomtudomány művelője? Történész? Igen, ez is, az is, számos kiváló munkája tanúsodik erről. Irodalomtörténész? Irodalomkritikus? Igen, s ebben a hivatásában is nagyot, maradandót alkotott.

De mindez Révai elvtárs tevékenységének csupán egy-egy része volt.

Hivatásos forradalmár — ez volt az ő igazi foglalkozása.

Révai elvtársat nem küldhette a párt ösztöndíjjal sokéves tanulmányútra. Küzdelmek, pártmunkája közben tanult, s vált annyi terület mesterévé. Nem azért tanult annyi energiával, hogy maga

kiemelkedjék. Azért tanult, mert szükségét érezte annak, hogy a kizsákmányolók és elnyomók ellen minél többet vethessen harcba a marxizmus lenyűgöző erejéből.

A mai generáció Révai elvtársat már tudása teljében ismerte meg.

De érdemes visszapillantani fiatal éveire, amikor Révai elvtárs marxista tudása kezdetén állt. Nem lenne helyes azt állítani, hogy a 20—21 éves Révai elvtárs a Tanácsköztársaság nagy vezetői közé tartozott. A maga területén azonban, mint a Vörös Ujság munkatársa, kiemelkedő alkotott. Gondoljunk csak a Tiszta proletárpolitikát című cikkére, amely nemcsak a Vörös Ujság egyik legjelentősebb, s legnagyobb visszhangot kiváltó írása, de a politikai élet egyik fontos eseménye is volt. Mi tette képessé a fiatal, s marxista tanulmányainak legelején álló Révait ilyen jelentős szerepre? Melyeséges forradalmi hite és a proletárság ügyének szenvedélyes szeretete. Ezek nélkül a tulajdonságok nélkül fizikuma, szervezete nem bírta volna el később azt a rendkívüli terhet, amelyet munkájával és tanulmányával magára vállalt.

Révai elvtársat a fehérterror külföldre kényszerítette. Nem idegenbe, mert neki, a kommu-

nistának, az internacionalistának nem volt idegen sem Ausztria, sem Csehszlovákia, mégkevésbé a Szovjetunió.

Révai elvtárs forrón szerette a Szovjetuniót, a szovjet népet, a szovjet kommunistákat és pártjukat.

De hogyan szerette volna! Hiszen mindent szeretett, ami haladó. Mélyen szerette hazánk és népünk haladó hagyományait, s ezek egyik legkiválóbb ápolója volt. Természetes hát, hogy a forradalmár szíve egész szeretettel csüngött korunk leghaladóbb rendszerén, a Nagy Októberi Szocialista Forradalom hazáján, a marxista eszmét legkövetkezetesebben képviselő párton, a Szovjetunió Kommunista Pártján.

De külföldi tevékenységének és emigrációs éveinek minden percében égő türelmetlenséggel vágyódott haza, Magyarországra.

Szomjasan kapott minden után, ami Magyarországról, az itteni helyzetről szólt, szakadatlanul tanulmányozta a magyar történelmet, a magyar irodalmi életet.

A távolban sem lazultak meg kapcsolatai a hazai élettel.

S ez az állandó kapcsolata segíti (Folytatás a 2. oldalon.)

Tizezrek búcsúztak Révai elvtáristól

(Folytatás az 1. oldalról.)

tette őt abban, hogy később, itthon is helyesen értékelje a helyzetet, a lehetőségeket, s ne kövessen el súlyosabb hibákat ezek megítélésében.

Révai elvtárs akkor is a legkiválóbb hazafiak közül való volt, amikor az események sok ezer kilométerre sodorták Magyarországtól. S rágalmozói akkor is idegen zsoldosok voltak, ha egész nap a pesti Duna-korzón sétáltak. Révai elvtárs azért volt igazi, vérbeli hazafi, mert hazafisága nem szólalomból állt, hanem Magyarország haladásának, a magyar nép szabadságának és boldogulásának hűséges szolgálatából.

Révai elvtárs boldog volt, amikor a párt a legnehezebb feladattal bízta meg, s hazajöhető illegális pártmunkára.

Itthon keresték, körözték, börtön, vallatókamra várt rá. De ő örömmel, büszkén jött, szerencsésnek érezte magát, hogy megint ugyanazt a levegőt szívhassa, amelyet szenvedő, elnyomott népe. S boldog volt, hogy otthon is tehet valamit azért, hogy ez a levegő egyszer majd szabadabb váljék.

Többször tette meg ezt a veszélyes utat. Itthoni illegális tevékenységéhez fűződik a párt titkosan megjelenő központi lapjának, a Kommunista kádásá is. 1930-ban, csaknem 5 évvel azután, hogy először jött vissza illegális pártmunkára, a Horthy-rendőrség nyomára bukkan és letartóztatja. Révai elvtárs megjárja a nehéz szenvedések útját. Börtönbe kerül, de a börtön szinte egy perre sem szakítja meg forradalmi munkásságát. S ebben nagy szerepe van az illegális pártnak, ismert és ismeretlen elvtársaknak is.

Amikor Révai elvtárs kiszabadul, a párt határozatára külföldre megy. Amikor a Kommunista Internacionálé napirendre tűzi az antifasiszta népfrengtetés megteremtésének feladatát, Révai elvtársnak kiváló szerep jut abban a harcban, hogy a VII. kongresszus határozatai megvalósuljanak a KMP munkájában. A 30-as években a népfrengtetés legkiválóbb magyar propagandistája volt.

Vessünk egy pillantást arra is, mi volt az álláspontja Révai elvtársnak másfél évtizeddel később, amikor a szektarizmus és dogmatizmus sok kárt tett itthon.

1952 októberében, az irodalmi vitán Révai elvtárs

a tennivalókat a kétfrontos harcban jelölte meg: harcban a polgári ideológia, az irodalmi öncélúság ellen, és harcban a szemantizmus ellen.

S figyelmeztetett arra, hogy a szemantizmus elnézése és túrése erősíti az irodalom jobboldali ellenségeit, Révai elvtárs az illegális idején és az MKP, illetve az MDP soraiban is egyike volt azoknak a vezetőknél, akik — ha nem is hibátlanul — a legkövetkezősebben harcoltak a tiszta marxista-leninista irányvonal érvényesüléséért.

1945-ben, sőt már 1944 végén, amikor az ország egy része felszabadult, kitűnt, hogy a negyedik évszázados illegális és emigráció ellenére Révai elvtárs vérbeli tömegember maradt. A toll és a szó ragyogó mestereként ismerték meg a tömegek. Szavai a gyárakban, a falvakban, a Tudományos Akadémián vagy a parlamentben egyaránt eljutottak hallgatói szívéhez és értelméhez. Ez nála, a nagy ideológusnál, különösen nagy jelentőségű volt. Példát mutatott, hogyan lehet bonyolult politikai, bölcsészeti, esztétikai kérdésekről is egyszerűen, világosan, mindenki számára érthetően beszélni. Révai elvtárs, aki

a felszabadulás után a párt egyik legkiválóbb vezetője lett, egyúttal a párt legjobb agitátora és propagandistája volt.

Különösen a Szabad Nép főszerkesztőjeként és első publicistájaként mutatta ezt meg. Cikkein ma is és a jövőben is nevelni lehet az új újságíró-nemzedéket. Révai elvtárs egész újságírói, publicisztikai és esztétikai tevékenysége arra int, hogy **korunkban és társadalmunkban úgy**

lehet valaki igazi író, vagy újságíró, ha benne él az élet forgatagában, ha hűséges követője korunk haladó eszméjének, a marxizmus-leninizmusnak; s ha harcosa a haladó eszme hordozójának, pártunknak.

Révai elvtárs cikkei mindenképp előtt az egész párttagság tájékoztatásához, irányításához és neveléséhez járultak jelentősen hozzá.

Ezek a cikkeik fontos ütegek voltak abban a csatában, amely a reakció várainak, állásainak szétrombolásáért, a népi demokrátiának s a szocialista fejlődésért folyt. Nem fogjuk, mert nem tudjuk elfelejteni azt a hatást, amelyet ezek a cikkek forradalmi szenvedélyükkel, harcoságukkal, igazságukkal és mélységükkel bennünk keltettek.

Külön kell szólnunk arról a kimagasló szerepről, amit Révai elvtárs a munkásosztály egységfrontjára vitt harcban betöltött.

Nagy szerepet játszott abban, hogy ez az egységfront a két munkáspárt egyesülésévé fejlődött, a marxizmus-leninizmus eszméi alapján.

Révai elvtársnak kimagasló szerepe volt a magyar szocialista kultúra fejlesztésében. Tudjuk, hogy ez a terület társadalmi életünk egyik legnehezebb területe, itt a legjelentősebbek az idegen, a burzsoá hatások. Révai elvtárs gyenge, megtámadott szervezetével mégis rendkívüli szívóssággal vívta a harcot ezen a területen. Ha végiglapozzuk írásait, beszédeit, meg-megdöbbenünk, milyen világosan, milyen élesen látta meg a teendőket, milyen finomságokkal ismerte fel már akkor az eredményeket, milyen érzékenyen figyelt fel a hibákra.

Révai elvtárs mérhetetlenül szerette pártját és népét, ezért küzdött sokszor oly élesen és hevesen az olyan nézetek ellen, amelyeket mások még nem láttak, de ő már világosan felismert. Tanulságos az is, hogy milyen élesen és milyen következetesen lépett fel 1956-ban a szervezkedő ellenforradalmi erőkhöz, a forradalmi vívmányok védelméért és egyúttal a régi vezetés által elkövetett hibák helyrehozataláért.

Milyen ember volt Révai elvtárs? Akik közelében voltak, jól tudják, hogy melegsívű, végtelenül emberszerető, önfeláldozó és szerény ember volt. Ezek az igazi kommunista tulajdonságok. Révai elvtárs is egész életével és magatartásával igazolta, hogy a kommunista társadalmat jellemzi. A külsőségek sohasem érdekelték. De igényes volt a belső tartalom iránt.

Révai elvtárs nagy iskolát járt ki, 40 év a kommunista munkásmozgalmában: nagy iskola, az élet igazi iskolája. Révai elvtárs olyan időben harcolt a munkásmozgalmában, amikor a munkásosztályt több ízben vereségek is

érték. Vereség érte 1919-ben, Vereség érte a fasizmus németországi felülkerekedésével. De Révai elvtárs hite és tudása mindig megőrizte optimizmusát.

Soha, a legnehezebb időkben sem kételkedett abban, hogy a munkásosztály Magyarországon is felszabadul, győzedelmeskedik.

Hitének, tudásának és mélyeséges igazságszeretetének tudható be, hogy nehéz, kritikus időkben mindig felelősségteljesen lép fel. Akkor is — mint például 1953-ban és 1956 márciusában, amikor tisztessége nem a párt első vonalába helyezte. A párttagság tudta, de nagy pártönkívüli tömegek is tudták, milyen erőt jelenthet néhez helyzetben Révai elvtárs. Ezért vetették fel 1956 első felében, kiutat keresve a párt nehéz helyzetéből, a súlyos beteg Révai József reaktivizálását.

A tömegek hűségét, szeretettel fizették vissza Révai elvtárs hűségét és emberszeretét.

Révai elvtárs tudásával, igazságszeretettel, szilárdságával még ellenfeleinek és ellenségeinek tiszteletét is kivívta.

Ha gyűlölték is, nagyságát elismerték.

Nem lenne méltó Révai elvtárs-hoz, igazságszeretetéhez, a tényekhez való szigorú ragaszkodásához, ha elhallgatnánk, hogy mint minden ember, ő is követett el hibákat. Tévedett az 1957. évi helyzet, valamint pártunk politikája néhány fontos kérdésének a megítélésében, de ez is egy izzig-vevő kommunista harcos tévedése volt. De éppen igazságszeretete, híres kritikai érzéke, s mindenkifelelt mély párhúzóssága magyarázhatja, hogy idős és súlyosan beteg volt ellenére felül tudta vizsgálni álláspontját, korrigálta azt, s szembefordult önnön hibáival is. Révai József elvtárs, mint a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának tagja és kiváló harcosa, az MSZMP politikájával, irányvonalával teljesen egyetértve dolgozott, küzdelmes élete végéig.

Az orvosok már évek óta csodának tartották, hogy még életben van. Pedig nem csoda tartotta életben, hanem hite, munkaszeretete, ragaszkodása a munkásmozgalmhoz, a párthoz. A munka, a küzdelem tartotta benne az életet. A halála is sajátosan kommunista halál volt. Szíve ölte meg, szíve, amelyet a munka életetett, de meg is ölt. Szíve, amelynek a tudomány szerint már nem lehetett volna dobognia, de még évekig dobogott, mert rengeteg dobogóvalója volt érettség, magyar dolgozókat, magyar kommunistákat és pártunkért.

Révai elvtárs súlyos betegen is részt vett a Magyar Szocialista Munkáspárt kongresszusának előkészítésében. Szeretett volna ott ülni a pártkongresszuson, s mi is ezt szerettük volna.

Műszaki intézményeink segítsége a szervezett mérnök-továbbképzéshez

Statistikai adatgyűjtés adott képet ötezer mérnök és technikus műszaki továbbképzésének helyzetéről. Az adatok szerint a megkérdezett mérnökök 15 százaléka valamely oktatási intézményben rendszeresen tovább tanul. Tanfolyamokat rendez a Mérnök Továbbképző Intézet és az MTESZ ezenkívül pedig szervezett továbbképzés folyik a Budapesti Műszaki Egyetemen.

A Műegyetemen az okleveles mérnökök két éves ipar- és üzemgazdasági továbbképző tanfolyamot hallgatnak. E három féléves továbbképzésen főként vezető beosztásban dolgozó műszaki szakemberek vesznek részt, akiknek — akárcsak a külföldi országokban — mindinkább kiterjedt, korszerű közgazdasági ismeretekre van szükségük. A hallgatók első csoportja idén fejezte be tanulmányait, többen elkészítették már diplomamunkájukat. A diplomamunkák az iparból vett gyakorlati, közvetlenül hasznosítható feladatok.

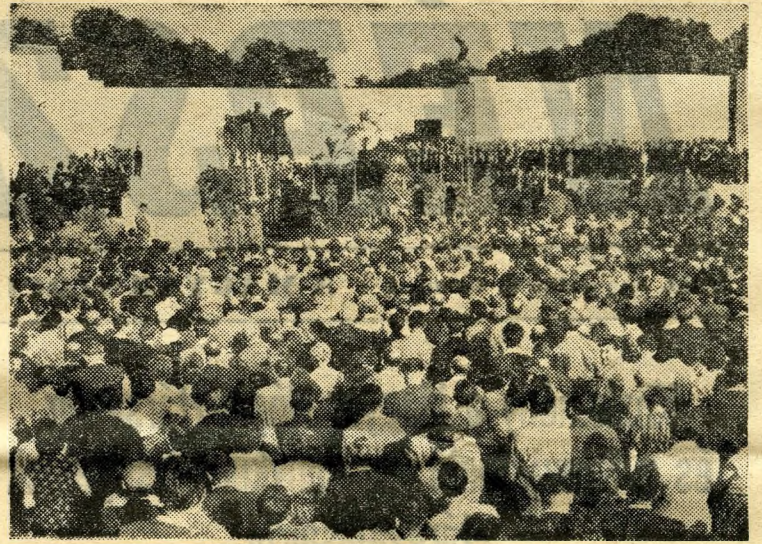
Hasonlóan szervezi a miskolci Nehézipari Műszaki Egyetem a bányamérnökök közgazdasági to-

vábbképzését. (E tanfolyam első hallgatócsoportja ugyancsak az idén fejezte be tanulmányait, készíti el diplomamunkáját.) Mindkét iparág tapasztalatait azt bizonyítják, hogy a továbbképzés jelentősen szélesíti a gyakorló mérnökök látókörét, jó segítséget ad iparunk korszerűsítéséhez, nemzetközi versenyképességéhez.

A Veszprémi Nehézevegypari Kutató Intézet is minden segítséget megad a mérnökök, kutatók továbbképzéséhez. Az intézet mérnökei külföldi tanulmányutakon ismerkedtek meg az újabb

Folytatódott a nemzetközi diaktanácskozás

A bécsi világifjússági találkozó utáni napokban mind több külföldi fiatal látogatott el hazánkba. Szombaton kezdte meg magyarországi vendégszerelését az alban fiatalok művészeti együttese. A csoport augusztus 8-16 között több budapesti színpadon, ezenkívül Szarvason, Dorogon és Sztálinvárosban lép fel.

A gyászoló tömeg.

A halál előbb ragadta őt el. De azért

Révai elvtárs munkája, hite és szelleme velünk marad, s ott lesz a párt további munkájában is.

Gyermekeink iskolai tankönyveikben fognak találkozni Révai elvtárs írásaival, maradandó értékű műveivel. Századok fognak elmúlni, de aki a felszabadulás utáni időszak történetével akar foglalkozni, annak ez a kor egyik legkiválóbb forradalmárának és nevelőjének, Révai elvtársnak írásait is tanulmányoznia kell.

Kristóf István elvtárs beszéde

— Búcsúztunk Révai elvtáristól az országgyűlés és a Népköztársaság Elnöki Tanácsának tagjától — mondotta. — Révai elvtárs azon kevesek közé tartozik, aki már a hazánk felszabadulása utáni első ideiglenes nemzetgyűlésnek is tagja volt, és azóta, 14 éven át mint országgyűlési képviselő, 1953 júliusától pedig mint a Népköztársaság Elnöki Tanácsának helyettes elnöke, majd haláláig mint az Elnöki Tanács tagja vett részt népi demokratikus államunk építésében.

Országgyűlési felszólalásaiban mélyeséges emberszeretettel, a tömegek életkörülményeinek javítása, a békés építőmunka védelme volt mindenkor a vezérvonal.

Az új társadalom kialakításáért folyó küzdelemben szilárdan képviselte a magyar nép és a szovjet nép közötti megbonthatatlan barátságot. Internacionalista hazafisága és a társadalmi igazság szenvedélyes keresése vezette egész

életútját. Révai elvtárs mint az első ideiglenes nemzetgyűlés tagja, már 1944. december 22-én Debrecenben — addig nálunk ismeretlen, bátor kiállással — első ízben mondta, hogy „erélyes és erős, nem gyámoltalan és magatehetetlen demokráciát akarunk. Az a demokrácia igazán erős, amelyet a nép erős karja véd.” Ez a gondolat vezérelte egész munkásságát.

Fájdalommal tölt el mindnyájunkat, hogy eltávozott. A súlyos veszteség elszorította szívünket, de sokoldalú munkásságával gazdag örökséget hagyott hátra: a dolgozók összefogásába, a szocializmus győzelmébe vetett rendíthetetlen hitét. Ezt nem tudta elragadni a halál, mert ez a mi hitünk is, valamennyiünk — mondta Kristóf István elvtárs.

Ezután a Magyar Tudományos Akadémia nevében Molnár Erik elvtárs akadémikus búcsúzott el a munkásosztály nagy halottjától, a marxizmus-leninizmus kiváló ideológusától.

Molnár Erik elvtárs beszéde

Méltatta Révai József elvtárs politikai és irodalomkritikai szerepét, majd az 1848-as forradalomról szóló megállapításaival kapcsolatban hangsúlyozta:

Révai elvtárs tételei ma szilárd részei a magyar munkás-

osztály, a haladó magyar nép történeti tudatának.

Révai elvtárs érdeme az is, hogy az agrárkérdés közvetlen megoldásának útját a második világháború előtt kialakult konkrét helyzet elemzése alapján jelölte ki. A megoldást oly földreformban látta, amelyet a demokratikus munkás-paraszt hatalom a falusi nagyzadók érdekeinek kímélésével hajtott végre. A Magyar Kommunista Párt 1945-ben ezt a földreform-programot valósította meg. Amikor Révai elvtáristól búcsút veszünk, a magyar forradalmi munkásmozgalmat olyan harcosától búcsúztunk, aki a párt ügyénél nagyobb ügyet nem ismert és kivételes tehetségét, elméleti munkásságát ingadozás nélkül a párt, a magyar nép ügyének szolgálatába állította.

A búcsúbeszéd elhangzása után ismét felcsendültek a gyászinduló hangjai. Révai elvtárs korporsóját leemelték a ravatalról. A korporsót elborították a kegyelet koszorú, virágai. Elhangzott az Internacionálé, s a párt és a kormány vezetői részvétüket fejezték ki a gyászoló családnak.

A gyászünnepség véget ért. A több tízezres tömeg még hosszú percekig állt a korporsó körül. Az ország dolgozó népe mély fájdalommal vett utolsó búcsút Révai József elvtáristól, a magyar nép hősi fiától. Hamvait majd a magyar munkásmozgalmat nagy halottainak emlékművében helyezik el.